

1. mai 2008 – forslag til politisk grunnlag, paroler, hovedtaler og fullmakter

Fagbevegelsen – en sjølstendig politisk kraft

Landsorganisasjonen (LO) er en sjølstendig og partipolitisk uavhengig fagbevegelse. 1. mai-arrangementene gjenspeiler dette i paroler og krav knyttet til de mest aktuelle faglige og politiske sakene. Representantskapet i LO i Oslo markerer dette også i år med både aktuelle krav og prinsipielle standpunkter i forhold til nasjonale og internasjonale spørsmål.

Stopp pensjonsranet! AFP må bestå som nå!

Det er inngått et bredt forlik i Stortinget om en framtidig pensjonsreform. Dette baserer seg på intensjonene i pensjonskommisjonens forslag og det tidligere pensjonsforliket i 2005. Vi beklager dette forliket meget sterkt fordi det innebærer framtidige besparelser og kutt i forhold til dagens ordning. Vi er ikke enig i at det er nødvendig å kutte i pensjonsytelsene, tvert i mot burde dagens ordning forbedres. Det nye pensjonssystemet baseres på helt andre prinsipper med livsløpsopptjening, lavere reallønnsutvikling og reduserte pensjonsutbetalinger som følge av justering for levealder. For de fleste arbeidstakerne vil dette slå negativt ut. I stedet for å iverksette sparetiltakene ville en skatteøkning på 1,5 promille hvert år være sosialt mer rettferdig og gjøre det mulig å opprettholde dagens totale nivå for pensjon for den enkelte pensjonist. Det nye pensjonssystemet er i realiteten en innskuddsbasert forsikringsordning som med små endringer lett kan privatiseres og overlates forsikringsselskapene.

I LO-kongressens vedtak om avtalefestet pensjon heter det blant annet; ”Det er en absolutt forutsetning at AFP opprettholdes. Levealdersjusteringens avkortningseffekt må ikke komme til anvendelse før ordinær pensjonsalder på 67 år er nådd.” Vi konstaterer at regjeringens melding river det økonomiske grunnlaget vekk under AFP-ordningen og dermed går mot LO-kongressens forutsetninger. Vi krever at AFP ikke senkes til et lavere økonomisk nivå enn i dag, at AFP-pensjonistene beholder dagens opptjeningsregler og at AFP-perioden må forlenges tilsvarende en heving av normal pensjonsalder, slik LO-kongressen forutsatte.

Garanti for skole / arbeid til ungdom!

Foran stortingsvalget i 2005 stilte LO følgende spørsmål til de politiske partiene: ” Vil partiet gjeninnføre ungdomsgarantien som sikrer all ungdom under 25 år rett til enten arbeid, utdanning eller kompetansegivende opplæring innen 6 måneder?” De nåværende regjeringspartiene svarte alle ja på dette spørsmålet. Vi krever derfor at de gjennomfører sitt løfte nå. Det offentlige er en av de dårligste til å skaffe plasser for lærlinger, men også privat sektor må bli bedre.

Heltid en rettighet – deltid en mulighet!

Svært mange i helse- og omsorgssektoren og innen handels- og servicenæringen må ta til takke med små deltidstillinger. Dette rammer spesielt kvinner og arbeidstakere med

innvandrerbakgrunn. Det er uholdbart og samtidig et paradoks at svært mange bare får deltidsstillinger, samtidig som det klages over knapphet på arbeidskraft i Norge. Vi krever en aktiv politikk som sikrer arbeidstakere med lave stillingsbrøker en reell mulighet for heltid.

Nei til kvinnelønn – Ja til Likelønn!

Kvinner har i dag ca. 85 % av menns timelønn, i snitt 4000 kroner mindre pr. måned, og slik har det stort sett vært i over 10 år. Den store forskjellen skyldes både store kvinnegrupper med lav lønn og at kvinnedominerte yrker med høyere utdanning tjener mindre enn tilsvarende mannsdominerte yrker; kvinners arbeid blir av samfunnet sett på som mindre verdt enn menns. Kampen for likelønn må derfor omfatte begge disse gruppene, og kravene deres må ikke settes opp mot hverandre.

LO i Oslo godtar ikke ulikelønn. Kvinners likeverd og rett til økonomisk sjølstendighet er en del av fagbevegelsens ideologiske grunnlag, og LO i Oslo ser derfor positivt på likelønnskommisjonens forslag til likelønnsnett.

6 timers arbeidsdag med full lønnskompensasjon!

Arbeidstakerne må få bedre muligheter til å kombinere arbeid og fritid. Produktivitetsutviklingen gir rom for en kortere arbeidsdag. Derfor er 6 timers dag/30 timers uke et mål for fagbevegelsen. Det har, både i Norge og de andre nordiske landene, vært forsøksordninger med 6 timers arbeidsdag både i privat og offentlig sektor. Mange av forsøkene har vist positiv effekt, ikke bare på sykefravær og produktivitet, men også på fødselstallene. Kunnskapen fra forsøkene må tas systematisk i bruk og det må i langt sterkere grad satses på flere forsøksordninger. Dette arbeidet må føre til arbeidstidsreformer med en klar målsetting om gjennomføring av 6 timersdagen.

NHO undergraver tariffavtalene - Nei til sosial dumping! Innfør solidaransvar!

Omfanget av sosial dumping og bruk av svart arbeid har øket betydelig de siste årene. Årsaken til dette er både at EUs indre marked er blitt utvidet til også å omfatte flere øst-europeiske land og at arbeidsgiverorganisasjonene her i landet har forsøkt å utnytte situasjonen til å presse ned lønnsnivået. Sosial dumping er å sette arbeidsfolk opp mot hverandre, ofte på tvers av landegrensene. NHO med sin avvisning av tiltak som monner, både via lov og i tariffavtaler, avslører en kynisk holdning. Det er mange eksempler på at tariffavtalene ikke blir respektert. Loven om inn- og utleie av arbeidskraft har også i vesentlig grad bidratt til at useriøse utleieselskaper opererer i stor stil og nærmest helt uten kontroll. For å redusere omfanget av sosial dumping er det nødvendig at myndighetene strammer kraftig inn på loven om inn- og utleie. Samtidig må Arbeidstilsynet få betydelig større ressurser til å foreta kontrolltiltak og sanksjoner overfor useriøse utleiebedrifter.

Myndighetene har gjennomført flere tiltak rettet mot sosial dumping. Arbeidstilsynet har fått økte fullmakter og en beskjeden økning i bevilgningene. Dette har ryddet opp i flere enkelttilfeller og motvirket noen av de verste utslagene av sosial dumping, men ikke hindret at omfanget er like stort som før. Årsakene til dette er EUs fri-flyt-kapitalisme, en eksplosiv økning i utleieselskaper, ansettelsesvegring i produksjonsbedriftene og svart arbeid. 1.mai 2009 oppheves overgangsordningene. Bortsett fra områder der tariffavtalene er allmenngjort og ILO- konvensjon nr. 94 er innført, vil det ikke være gjeldende bestemmelser

for minstelønn. Omfanget av sosial dumping vil øke. NHO er imot allmenngjøring av tariffavtaler, er imot tiltak som monner, både via lov og tariffavtaler. Denne holdningen viser at arbeidsgiverorganisasjonen egentlig ønsker at arbeidsfolk skal settes opp mot hverandre, også på tvers av landegrensene. For å motvirke sosial dumping trengs det at flere tar ansvar. Myndighetene må snarest mulig innføre solidaransvar der for eksempel innleiebedrift blir medansvarlig for ubetalt lønn i utleiebedrift og der hovedentreprenør blir medansvarlig for ubetalt lønn hos underentreprenør.

Nei til tjenstedirektivet – bruk reservasjonsretten!

Tjenstedirektivet har vært et svært omstridt lovforslag i EU. Det foreliggende vedtaket er så uklart at det blir EF-domstolen som til slutt vil avgjøre hvordan direktivet skal forstås og hvor mye av det såkalte opphavlandsprinsippet som er intakt. Dette prinsippet innebærer at et selskap som yter tjenester i andre land, skal følge regelverket i det landet der selskapet er registrert – og ikke i det landet der tjenestene ytes. Det er i dag helt uavklart i hvor stor grad opphavlandets regler skal gjelde og hvilket land som skal utføre kontrollen.

Formålet med tjenstedirektivet er å øke konkurransen i arbeidslivet. Det vil også øke omfanget av sosial dumping, fordi arbeidsmarkedet omfatter mange land med enorme forskjeller i lønns- og arbeidsvilkår, regelverk og fagorganisering. Tjenstedirektivet vil i tillegg føre til økt privatisering. Til tross for at det tidligere er blitt benektet at tjenstedirektivet vil berøre den nasjonale arbeidsretten, har EU gjennom den såkalte "Vaxholmsaken" og i EU-parlamentets behandling av "Lisboatraktaten" klargjort at der hvor den nasjonale arbeidsretten strir mot tjenstedirektivet er det tjenstedirektivet som gjelder. Polsk arbeidsrett har også underkjent den danske arbeidsretten og pålagt polske arbeidere å tilbakebetale til sine polske arbeidsgivere lønn etter danske tariffavtaler. I motsetning til EU-landene har Norge reservasjonsrett i forhold til EUs direktiver.

I Soria Moria-erklæringen fra de tre regjeringspartiene står det at "*Regjeringen vil arbeide for at EU ikke gjennomfører et tjenstedirektiv som fører til sosial dumping*". Det står også at den vil "*vurdere å bruke reservasjonsretten i EØS hvis særlig viktige norske interesser trues*".

Tjenstedirektivet vil føre til at utenlandske tjensteytere særlig vil rykke inn i de delene av arbeidslivet der det ikke fins tariffavtaler. Det vil øke omfanget av sosial dumping.

Vi krever derfor at regjeringen bruker reservasjonsretten mot dette direktivet.

Norge må ta ansvar – redusér klimautslipp nå!

Utslipp av klimagasser gjør at vi går mot en varmere verden. Det er nå alminnelig anerkjent at klimaendringene er menneskeskapt og forårsaket av utslipp i atmosfæren, først og fremst av CO₂. Dette kan få store konsekvenser for miljøet og menneskene over hele verden. Det er blant de største problemene menneskeheten står overfor i dag. I gjennomsnitt pr. innbygger slipper Norge ut 125 ganger mer CO₂ enn for eks. Tanzania. Likevel er det slik at innbyggerne i Afrika må ta belastningene for klimaendringene som allerede har ført til tap av titusener av menneskeliv. Indirekte er også klimaendringene årsaken til flere kriger og konflikter på det afrikanske kontinentet. Myndighetene, næringslivet og privatpersoner må gripe fatt i en lang rekke klimautfordringer nå – eller betale dyrt senere. Hvis vi ikke legger om produksjons- og forbruksmønsteret, vil vi svekke livsgrunnet for framtidige generasjoner.

Visjonen for energipolitikken må være å gjøre Norge til en miljøvennlig energistormakt. Det er mye kunnskap og stor kompetanse innenfor energisektoren i Norge. Dette må brukes til å utvikle teknologi og finne løsninger som reduserer utslippene av klimagasser. Dette kan skje blant annet ved å satse på forskning og utvikling av hydrogen som energibærer, på CO₂-fangning/deponering, og på sol-, vind-, bølge-, tidevannsenergi. Målet må være å bli verdensledende innenfor utviklingen av miljøvennlig energi. Gjennom satsing på energieffektivisering og fornybare energikilder kan Norge bli nettoeksportør av strøm, og slik bidra til å erstatte atomkraft og kullkraft i våre naboland. Norge må ikke bygge gasskraftverk uten CO₂-rensing.

Vann og strøm i offentlig eie!

Et offentlig utvalg, "Hjemfallsutvalget" har gått inn for at det skal foretas lovendringer som vil forhindre et stabilt norsk eierskap av kraftverkene under henvisning til hva de mener EU kan akseptere. Dette kan føre til at 1/3 eller mer av vannkraftressursene varig kommer på utenlandske hender. Forhandlinger med ESA om dette foregår nå. Den utviklingen vi har hatt de siste 10 – 15 årene må snus. Det offentlige må ta ansvar for at landets befolkning igjen får en sikker og rimelig strømforsyning. Det kan bare gjøres ved å endre energiloven og sikre at det offentlige tar ansvar for produksjon, linjenett og nyinvesteringer. Hjemfallsinstituttet må opprettholdes.

Det har i mange år vært en tiltakende tendens at store internasjonale selskaper tar over vannverk i offentlig eie for å skape egen profitt på vannforsyning og kloakk. Rundt om i verden er det blitt reist folkelige bevegelser mot denne utviklingen. Vi krever at det etableres et eget norsk lovverk som slår fast at vannforsyningen skal være et offentlig ansvar og at dette ikke kan overlates til private.

Kast "New public management" i søpla !

New public management (NPM) er et begrep som beskriver bølgen av reformer som er blitt gjennomført innenfor offentlig sektor de siste 20 – 25 åra. Det tar sikte på å markedsorientere offentlige tjenester og selskaper. Virkemidlene er blant annet konkurranseutsetting/privatisering, internprissetting og stykkprisfinansiering. Det innebærer at offentlige virksomheter skal organiseres og styres som private selskaper. Omorganiseringene av posten, jernbanen, Universitetene, Sykehusene osv. er et resultat av NPM og det har verken gitt øket effektivitet eller bedre styring med virksomhetene, men tvert i mot et dyrere og mer byråkratisk system. NPM-reformene må derfor reverseres og det må gjeninnføres politisk styring og demokratisk kontroll av de offentlige virksomhetene. Privatiseringene må omgjøres.

Vern om universelle velferdsordninger!

En velferdsstat kjennetegnes gjennom at velferdstjenestene baseres på universelle ordninger med full offentlig finansiering. Utviklingen de senere årene med egenandeler og egenfinansiering innebærer en delvis avvikling av velferdsstaten og mot et samfunn hvor private aktører i større grad blir gitt ansvaret for utførelsen av tjenestene. Den politiske høyresidens stadige framstøt for "valgfrihet" og kjøp av såkalte "tilleggstjenester" og "målrettede tiltak" er i virkeligheten forslag om avvikling av universelle tjenester og fraskrivelse av det offentlige ansvar for velferdstjenester. Universelle ordninger som omfatter

alle kjennetegner velferdsstaten. Det innebærer at de offentlige tjenesteytere har tid og kompetanse til å følge opp den enkelte tjenestemottaker med individuelt tilrettelagte tiltak. Ingen egenandeler, gratis barnehage, skole, skolefritidsordninger, hjemmehjelp osv., samt trygdeytelser som sikrer en anstendig levestandard og utviklingsmuligheter.

Avskaff fattigdommen!

Fattigdommen i Norge er et problem som opprettholdes og forsterkes ved et brutalt arbeidsliv, lave trygde- og sosialhjelpssatser og utilstrekkelige velferdsordninger. Fattigdommen i Norge er i hovedsak skapt ved politiske avgjørelser. Det er en skam at Storting og Regjering ikke viser vilje og evne til å avskaffe fattigdommen i en tid da de økonomiske mulighetene til å gjøre det er større enn noen sinne. I første omgang må grunnlaget for en ny og nasjonal fattigdomsdefinisjon ha som minstemål for livsopphold standardbudsjettet utarbeidet av Statens institutt for forbruksforskning.

Fattigdommen kan bare avskaffes gjennom satsing på velferd og retten til arbeid. Deltakelse i arbeidsmarkedet er grunnleggende for å forhindre fattigdom. Denne deltakelsen må være tilpasset den enkeltes evner. Arbeidstakerne må sikres en lønn som forhindrer utvikling av arbeidende fattige. Derfor er en sterk fagbevegelse som kjemper for faglige rettigheter, anstendig lønn og mot sosial dumping et viktig bidrag mot fattigdom. Arbeidsgivere i privat og offentlig sektor må pålegges å ta samfunnsansvar for å inkludere mennesker som av en eller annen grunn har falt ut av arbeidsmarkedet. Myndighetene må stimulere til dette gjennom tilskuddsordninger. Arbeidslivet må tilrettelegges slik at også de som ikke evner å yte 100 % kan stå i normalt arbeid. Arbeidsløshet og fattigdom resulterer i oppgitthet, nød og kriminalitet. Svaret på dette er ikke opptrapping av fengselsbygging, men kriminalforebyggende tiltak, ettervern og et målbevisst arbeid for å avskaffe fattigdommen.

Ikke rør Aker Sykehus! Sykehusene ut av foretakene! Stopp hovedstadsprosessen!

Sykehusreformen fra 2001 innførte klare markedsmekanismer i styring av sykehusene. Dette var noe Fremskrittspartiet hadde kjempet for i mange år. På tross av at skadevirkningene blir tydeligere for hvert år, er det likevel ikke politisk vilje til å gå tilbake til en folkevalgt styringsform innenfor forvaltningen. Det må nå tas et nødvendig oppgjør med kuttpolitikken og privatiseringen som den såkalte markedsstyringen har ført til. Å slå sammen Helse Øst og Sør til en helseregion var nok et skritt i feil retning. Målet er å spare hundrevis av millioner på sykehus som allerede har alt for stramme rammer. Dette vil føre til enda mer rasjonalisering, feilbehandling av pasienter og et totalt sett kvalitativt dårligere sykehusstilbud. I Oslo er Aker sykehus direkte truet med nedleggelse. Aker sykehus er et godt lokalsykehus for store deler av Oslo Østs befolkning. Det må derfor arbeides aktivt for at Aker sykehus skal bevares, og kampen for å endre den ødeleggende sykehusreformen må fortsette.

”Hovedstadsprosessen” har som formål å samordne sykehusene i Hovedstadsområdet slik at en mer effektiv organisering skal føre til mer ressurser og fagfolk ut av Oslo til resten av landet. Omfattende omorganisering av sykehusene i Oslo skal vedtas og gjennomføres i løpet av 2008. Det er åpenbart at det i seg selv vil føre til svekket sykehusstilbud til Oslos

befolkning. Samtidig foretas det store kutt i sykehusene, spesielt ved Ullevål og Rikshospitalet, som innebærer å nedlegge tjenester som i sterk grad berøre pasienttilbudet. Begge disse sykehusene har landsdekkende, høyt spesialiserte behandlingstilbud. Ingen ser ut til å kunne redegjøre for konsekvensene av de dramatiske budsjettkuttene. I tillegg må det klargjøres hva slags konsekvenser et redusert sykehustilbud har for kommunehelsetjenesten. Det er derfor helt nødvendig å stoppe Hovedstadsprosessen i sin nåværende form. Alle prosesser må sees i en sammenheng og arbeidet må derfor reorganiseres slik at det blir mulig å behandle disse spørsmålene på en helhetlig måte. Hovedstadsprosessen må stoppes og reorganiseres for å se hele spesialisthelsetjenesten i en nødvendig sammenheng. Konsekvensene for kommunehelsetjenesten må inkluderes.

Kapitalen under demokratisk kontroll!

Utviklingen i samfunnet har gått i feil retning de siste 15 -20 årene. Privatisering av offentlig virksomhet, omdanning av offentlig eie til aksjeselskaper og foretak og et planmessig arbeid for å svekke lønns- og arbeidsvilkår, salg av offentlig eiendom til privat kapital, har svekket den politiske styringen av og ansvaret for velferden. De siste årenes økte tempo i avregulering, konkurranseutsetting og privatisering ble framstilt som modernisering, men har i virkeligheten satt samfunnet langt tilbake. Utviklingen har gått i feil retning på mange viktige områder og gitt stadig større makt til kapitalkreftene. Det er helt nødvendig å snu denne utviklingen i retning av et samfunn hvor folket har makten og kapitalen bringes under demokratisk kontroll.

Norge ut av Afghanistan!

De pågående krigshandlingene i regi av NATO og USA i Afghanistan, som påfører sivilbefolkningen store lidelser, fører til at de afghanske styrkene som kjemper mot NATO får tilslutning i den afghanske befolkningen. Historien viser at det ikke er mulig å skape fred i Afghanistan ved bruk av utenlandske militære midler. Den blindgaten som NATO har kjørt seg inn i kommer sikkert til å føre til at NATO må trekke seg ut av Afghanistan med halen mellom bena på samme måten som USA må trekke seg ut av Irak i vanære etter å ha påført den irakiske sivilbefolkningen ufattelige lidelser. Norge må derfor trekke alle militære styrker ut av Afghanistan og ta avstand fra NATOs "out of area"-strategi. En strategi som er utviklet for, med militære midler, å føre USAs aggressive politikk overfor land som ikke vil underordne seg USAs bestrebelser for verdensherredømme.

Avvis USAs verdensherredømme!

Alle utenlandske tropper ut av Irak – Ingen krig mot Iran!

USA her utpekt en rekke land til fiendestater og forbeholder seg retten til å gå til militære angrep dersom de ikke retter seg etter USAs krav. Under dekke av løgnaktige påstander om at Irak hadde masseødeleggelsesvåpen gikk USA, Storbritannia og noen andre "villige" til en blodig og folkerettsstridig krig og okkupasjon av Irak. Påstandene og krigsretorikken var et skalkeskjul for de virkelige motivene som er å sikre seg herredømme over oljeressursene. Etter fem år med okkupasjon er situasjonen i Irak verre enn noensinne. Hundretusenvis er

døde, og minst to millioner har flyktet fra landet. I tillegg kommer rundt en million internflyktinger.

Konkrete planer for et angrep på Iran er nå lekket ut. USAs retorikk ligner på den som ble brukt foran invasjonen av Irak. Dersom truslene iverksettes åpner dette for at hele Midtøsten, kanskje store deler av verden, kan bli hjem søkt av krig.

USAs tilsidesettelse av FN, utpeking av fiendeland, åpne krigstrusler, økonomiske blokader og innblanding i andre lands indre anliggender, må motarbeides.

Avskaff alle atomvåpen! Nei til rakettutplassering i Øst-Europa!

Atomalderen ble innledet med en grusom katastrofe da USA for 62 år siden slapp atombomber over Hiroshima og Nagasaki. De neste tiårene ble det produsert en ufattelig mengde atomvåpen. Det er foretatt ca. 2000 prøvesprengninger som har ført til sykdom og død for mange og som har vært til stor skade for miljøet. En sterk folkelig bevegelse bidro til at en prøvestansavtale kom i gang, men den er fortsatt ikke gyldig bl.a. fordi USA har nektet å godkjenne avtalen. Det finnes fortsatt 27 000 atomvåpen i verden, mange av dem er vesentlig kraftigere enn Hiroshimabomben. Dette er nok til å ødelegge verden mange ganger og utslette livet på jorda. Bevegelsen Nei til atomvåpen har i årene etter den 2. verdenskrigen arbeidet målbevisst og tålmodig for avskaffelse av alle atomvåpen. På linje med miljøbevegelsen, fredsbevegelsen og andre folkelige organisasjoner, som arbeider for å bevare naturen og livet på jorda, fortjener Nei til atomvåpen vår fulle støtte. NATO/USA planlegger å utplassere raketter i Øst-Europa og kaller dette et "rakett skjold". Dette er en helt unødvendig opprustning som har fått Russland til å si opp avtalen som setter grenser for konvensjonelle styrker i Europa. I Soria Moria- erklæringen slås det fast at den rødgrønne regjeringen er i mot dette. Vi oppfordrer regjeringen til å stå fast på dette!

Riv Muren – anerkjenn Palestina!

Israels okkupasjon av Palestina har nå pågått i over 40 år. Millioner av palestinere som ble fordrevet fra det som i dag er staten Israel har levet i flyktingeleire siden 1948. Staten Israel er basert på etnisk rensing. Palestinerne som er igjen i Israel blir behandlet som annenrangs borgere på linje med apartheidstaten de hvite etablerte i Sør-Afrika. I strid med FNs resolusjoner annekterer Israel stadig flere palestinske områder og utsetter den palestinske befolkningen for daglig terror og brudd på menneskerettene som er helt uakseptabelt. Muren som er bygget langt inne på det palestinske område er en del av en plan for å annektere stadig større deler av Palestina. Det er USAs militære og økonomiske støtte til staten Israel som muliggjør denne framferden. At USA og store deler av den vestlige verden fortsetter å boikotte de lovlig valgte myndighetene i Palestina må fordømmes av alle mennesker som verdsetter rettferdighet og frihet. Norge må arbeide aktivt for at den palestinske staten blir anerkjent internasjonalt og kan ta sete i FNs organer og få den beskyttelse som FNs charter gir selvstendige og anerkjente stater.

Som hovedparoler foreslås overskriftene i hvert avsnitt over.

På grunn av den uavklarte situasjonen i tariffoppgjøret gis styret fullmakt til å foreta endringer i parolene og det politiske grunnlaget, samt bestemme hvilken parole som skal henges på balustraden. Det gis også fullmakt til å vedta appellanter ettersom den aktuelle situasjonen tilsier.

Som hovedtaler foreslås LOs leder Roar Flåthen.